

Best wel een tevreden volkje

Niet onveiligheid, maar overlast door het verkeer is de grootste ergernis van Nederlanders. Ze zijn behoorlijk tevreden over de leefbaarheid van hun eigen woonomgeving, zo blijkt uit het Grote Buurt Onderzoek.

door Niek Opten

Veiligheid is een van de belangrijkste thema's van dit moment. Niet in de laatste plaats doordat politieke partijen, en dan met name Geert Wilders en zijn Partij voor de Vrijheid, het beeld schetsen dat Nederland onveilig is. Maar is dat ook zo? In 2008 zei één op de vier Nederlanders in dat jaar slachtoffer te zijn geweest van veel voorkomende criminaliteit, zoals geweld, inbraak en vandalisme. Drie jaar eerder was dat nog een op de drie, berekende het Centraal Bureau voor de Statistiek vorig jaar. Maar ook al is de criminaliteit dalende, wie er mee wordt geconfronteerd, kan er grote last van hebben.

Toch zijn Nederlanders zelf behoorlijk tevreden over de leefbaarheid in hun buurt, zo blijkt uit het Grote Buurt Onderzoek (GBO) van onderzoeksbureau WDM. Deze krant beschikt over de uitslagen van deze representatieve peiling. Volgens de samenstellers is het voor het eerst, dat de mening over zoveel verschillende aspecten van leefbaarheid van bewoners uit alle gemeenten is vastgelegd. Uit het GBO blijkt dat bewoners juist het meest tevreden zijn over de mate van veiligheid in hun woonomgeving. Verkeersoverlast is het onderwerp waar de ondervraagden zich het meest aan ergeren en dan met name auto's die te hard rijden. Daarbij geldt, dat hoe kleiner de plaats is, des te meer last bewoners hebben

van het verkeer. Met name van agressief verkeersgedrag van anderen, verkeerd geparkeerde auto's en geluidsoverlast door het verkeer. Dat veiligheid goed scoort, wil niet zeggen dat dat geen item is in Nederland, stelt de Nijmeegse socioloog Jochem Tolisma. „Mensen kunnen vinden dat het wel meevalt met de criminaliteit in hun eigen buurt, maar zich toch zorgen maken over de criminaliteit in de rest van Nederland.“ Bovendien is criminaliteit niet eerlijk verdeeld over het land. „Het speelt vooral een rol in bepaalde wijken. Met verkeer heeft iedereen te maken“, aldus Tolisma. De zogenoemde buurtscore, het gemiddelde rapportcijfer van alle onderzochte thema's, laat zien dat mensen in platte-

lands-gemeenten over het algemeen prettiger wonen dan stedelingen. Op de eerste plek van de lijst van gemeenten met de meest tevreden inwoners staat Vlieland met het rapportcijfer 8,69. In de top tien staan ook nog twee andere Waddeneilanden, Schiermonnikoog en Ameland. Dat de voorzieningen op deze eilanden wat minder zijn dan in steden op het vaste land, weegt niet op tegen het ontbreken van criminaliteit en verkeersoverlast, en de grote mate van ruimte, veiligheid en sociale samenhang. Van de 443 onderzochte gemeenten scoort Rotterdam het slechtst. Met een 6,4, een ruime voldoende, lijkt de Maasstad ech-

ter nog goed weg te komen. „Maar vergeet niet dat het om een gemiddelde gaat van de hele stad. We onderzoeken op buurniveau. In een grote stad worden de slecht scorende buurten gecompenseerd door goede wijken, die grote steden ook hebben“, zegt Annemarie Razenberg van onderzoeksbureau WDM. Als je de uitkomsten van het Grote Buurt Onderzoek naast misdaadcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek legt, blijkt dat de daadwerkelijke criminaliteit en het gevoel van criminaliteit bij bewoners in grote steden redelijk overeenkomen. „Dat verbaast mij niets“, reageert de Tilburgse hoogleraar criminologie Jan van Dijk. „Media en sommige politieke partijen voeden angstgevoelens,

Het Grote Buurt Onderzoek

Het Grote Buurt Onderzoek is een online-onderzoek naar de leefbaarheid van buurten en gemeenten. Inmiddels hebben ruim vijf tienduizend buurtbewoners deelgenomen aan de peiling, zodat op gemeentelijk niveau representatieve conclusies te trekken zijn. Het onderzoek omvat de thema's sociale samenhang, verkeersoverlast, criminaliteit, veiligheid, bereikbaarheid, winkels en openbare ruimte, scholen en speelplaatsen, vrije tijd en gezondheid, woningkwaliteit en de buurt in het algemeen (totaalcijfer). Het onderzoek is een initiatief van onderzoeksbureau WDM Nederland en de respons is met medewerking van Buurtlink.nl tot stand gekomen. Doel is wetenschappelijke uitspraken te kunnen doen op buurniveau. Daarvoor werft WDM respondenten via een eigen website.

Wie meedoet, krijgt aan het einde van het onderzoek de scores uit de eigen buurt, vergeleken met die van heel Nederland. WDM verstrekt de anonieme resultaten aan onder andere overheden en woningbouwcorporaties.

www.grotebuurtonderzoek.nl

maar ik ben er van overtuigd dat mensen goed uit hun doppen blijven kijken in hun eigen omgeving en daar hun conclusies aan verbinden.“ Niet alle criminologen delen overigens zijn mening. „Er zijn wat dat betreft duidelijk twee stromingen binnen mijn vakgebied.“

Er zijn met name twee steden waar gevoel en werkelijkheid niet dicht bij elkaar liggen: Almere en Den Haag. Daar denken de mensen dat de criminaliteit aanmerkelijk ernstiger is dan blijkt uit de daadwerkelijke aantallen aangiftes van in-

braken, vernielingen, berovingen, geweld en dergelijke. Volgens Geert Wilders en de zijnen kampt Nederland met een grote mate van onveiligheid. Opvallend is dat hun Partij voor de Vrijheid alleen in deze twee plaatsen meedeed aan de gemeenteraadsverkiezingen en veel kiezers voor zich wisten te winnen. Toeval? Volgens de PVV-leider wel. Wilders zei eerder dat hij in andere steden ook graag had meegedaan aan de lokale stembusstrijd, maar geen geschikte kandidaten had kunnen vinden.

Criminaliteit grote steden

Hoe mensen criminaliteit ervaren in hun buurt. Hoe hoger het cijfer, des te minder overlast. Tussen haakjes de positie in de top 25 van geregistreerde criminaliteit.

1	Rotterdam (5)	6,43
2	Amsterdam (1)	6,44
3	s-Gravenhage (11)	6,55
4	Maastricht (4)	6,76
5	Eindhoven (3)	6,90
6	Utrecht (2)	6,97
7	Tilburg (9)	7,03
8	Almere (16)	7,17
9	s-Hertogenbosch (6)	7,20
10	Breda (10)	7,22
11	Arnhem (7)	7,25
12	Leiden (14)	7,28
13	Nijmegen (8)	7,34
14	Zoetermeer (21)	7,37
15	Dordrecht (20)	7,43
16	Groningen (12)	7,44
17	Amersfoort (13)	7,46
18	Haarlem (18)	7,48
19	Zaanstad (24)	7,57
20	Enschede (19)	7,60
21	Ede (22)	7,74
22	Zwolle (15)	7,75
23	Emmen (25)	7,88
24	Apeldoorn (17)	7,98
25	Haarlemmermeer (23)	8,05

Meeste last van verkeer

Gemiddelde rapportcijfers per thema uit het Grote Buurt Onderzoek. Hoe hoger het cijfer, des te beter bewoners er over zijn te spreken.

Verkeersoverlast	6,53
Vrije tijd en gezondheid	6,60
Sociale samenhang	6,63
Scholen en speelplaatsen	6,65
Woningkwaliteit	6,89
Bereikbaarheid en winkels	7,16
Openbare ruimte	7,21
Veiligheid	7,49
Criminaliteit	7,79

Infographics: RV / bron: WDM

Op Vlieland is het goed toeven, vinden de eilandbewoners. Ze uiten hun tevredenheid in het Grote Buurt Onderzoek met het rapportcijfer 8,69 en maken het Waddeneiland daarmee koploper in Nederland.

foto Juan Vrijdag/ANP